

Mottagare
Regionstyrelsen

OECD-projekt, öars ekonomi och reformdesign

Förslag till beslut

Regionstyrelsen beslutar att godkänna rapporten.

Sammanfattning

Projektet "Öars ekonomi och reformdesign" befinner sig i sitt slutskede. OECD har levererat en syntesrapport och en handlingsplan för Sveriges del.

Projektgruppen planerar för en workshop den 14 november 2025 till vilken OECD tar fram ett verktyg för ö-säkring.

En samlad analys kommer att presenteras vid OECD i Paris den 4 december.

Ärendebeskrivning

OECD-projektet startade officiellt den 11 september 2023. Sedan projektstart har följande händelser ägt rum, tillägg sedan förra rapporten i *kursiv stil*:

- policydialog OECD Island Economies workshop, den 20 september 2023, där representanter från nio OECD-länder (inklusive Kroatien, Grekland och Sverige) presenterade och diskuterade sina perspektiv på ö-ekonomier;
- projektets Kick-off-möte, den 2 oktober 2023, under vilket projektbidragsmottagarna beskrev sina strategier för öar;
- en workshop och ett studiebesök i Aten, 29–30 november 2023, anordnat av TAIEX och Greklands Secretary General for Aegean & Island Policy of Greece, där mottagarländerna, OECD, EU-kommissionen och ett antal grekiska intressenter diskuterade projektet struktur, aktiviteter och resultat;
- en enkät med frågor från OECD mottagen av Region Gotland den 22 december 2023;
- OECD:s Startrapport för projektet mottagen den 23 januari 2024 av Region Gotland;
- Enkät svar från Sverige sändes till OECD den 8 mars 2024;
- OECD genomförde studiebesök till Sverige den 15-19 april 2024;
- OECD genomförde studiebesök till Kroatien den 10-14 juni;
- OECD genomförde en workshop den 1 juli 2024 om data;

- OECD överlämnade den 2 augusti 2024 utkast till diagnostisk rapport för Sverige till den svenska samarbetsgruppen för synpunkter;
- Den svenska samarbetsgruppen (Local Team Sweden som består av en styrgrupp och en projektarbetsgrupp från Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Region Gotland och Öckerö kommun) lämnade synpunkter till OECD på utkast till diagnostisk rapport för Sverige den 27 september 2024;
- OECD genomförde studiebesök till Grekland den 18-25 september 2024;
- Region Gotland, Landsbygds- och infrastrukturdepartementet, Öckerö kommun arrangerade en workshop den 14-15 november med finansiering från EU-kommissionen om ö-säkring (island proofing) och användning av data;
- OECD överlämnade den 20 november 2024 slutligt utkast till diagnostisk rapport för Sverige för återkoppling från den svenska samarbetsgruppen;
- OECD överlämnade de första utkasterna till rapport för Kroatien den 10 december 2024;
- OECD överlämnade de första utkasterna till rapport för Grekland den 5 februari 2025;
- OECD presenterade förslag på reviderad tidplan och konceptutformning för fas 2 i projektet den 7 februari 2025;
- OECD överlämnade den 5 mars 2025 slutliga versioner av de 3 svenska kapitlen, nämligen Policy, Multi-Level Governance (MLG), and Cost of Insularity (COI);
- OECD överlämnade en reviderad version av 2 kapitel för Kroatien den 7 mars 2025;
- OECD överlämnade den 9 mars de första utkasterna på de 3 kapitlen för Grekland, nämligen Policy, Multi-Level Governance (MLG), and Cost of Insularity (COI);
- OECD lämnade den 31 mars 2025 förslag på metodik för analysfasen för Sverige;
- OECD överlämnade den 15 maj 2025 dataanalys-rapporten för Grekland, Kroatien och Sverige, där rapporten bygger på data hämtad från EUROSTAT och OECD:s egna databaser och utgör en sammanfattning av de viktigaste trenderna baserat på klassificeringen av regioner som öar, kustnära icke-storstadsregioner, kustnära regioner eller andra regioner;
- OECD överlämnade den 27 maj 2025 slutlig policyrapport för Kroatien;
- Genomförande av workshop 1 i analysfasen för Sverige den 27 maj 2025
- OECD överlämnade den 5 juni 2025 utkast på syntesrapport om kostnader, Cost of Insularity Synthesis Report;

- Genomförande av kapacitetsbyggande workshop den 23 juni 2025 med Grekland, Kroatien och Sverige kring kostnader med insularitet;
- OECD översände ett första utkast till syntesrapport för Sverige den 21 juli 2025;
- OECD uppdaterade leverans- och händelseschemat den 23 juli 2025;
- OECD lämnade den 5 september 2025 förslag på workshopprogrammet till den 14 november;
- Den svenska arbetsgruppen sände kommentarer på utkast syntesrapporten till OECD den 9 september 2025;
- Den svenska arbetsgruppen sände den 15/9 2025 en Save-the-Date till potentiella deltagare till workshop med OECD om att testa ett verktygsutkast för ö-säkring den 14 november.
- OECD överlämnade den slutliga versionen av Syntesrapporten för Sverige den 3 oktober 2025 med förslag på en handlingsplan (se bifogade)

Bedömning

Lägesrapporten tar upp:

- Status syntesrapporten för Sverige – slutversionen färdig
- Projektets progression

Status syntesrapport för Sverige – slutversionen färdig

Syntesrapportens struktur bygger på de delrapporter som OECD levererat tidigare i projektet, nämligen:

- Policy report
- Cost of insularity report
- Multilevel governance report.

Det som är nytt är dels en *Executive Summary*, dels en del som heter *Assessment & Recommendations*. Den senare delen är den som de flesta kommer att läsa. Där finns det som OECD i sin analys vill betona och även förslag i form av rekommendationer för nationell nivå och för regional och lokal nivå. Syntesrapporten och handlingsplanen från OECD bifogas.

Motsvarande arbete pågår med motsvarande syntesrapporter i Kroatien och i Grekland.

Den 4 december 2025 presenterar OECD en samlad rapport för de 3 länderna vid ett sammanträde i Regional Development Policy Committee (RDPC) på OECD i Paris. Medlemsländer deltar i RDPC och kommenterar rapporten och kan ställa frågor.

Den svenska delegationen kan delta i diskussionen. En politisk representant från Region Gotland behöver förbereda ett kort anförande.

En slutversion av den samlade projektrapporten kommer publiceras under första kvartalet 2026.

Projektets progression

Tack vare förlängningen av projektet till den 30/11 2025, finns utrymme tidsmässigt att genomföra kapacitetsbyggande seminarier, landspecifika workshoppar i oktober och testning av verktyg från OECD i november 2025. I

nuläget lär inte samtliga projektleveranser finnas tillgängliga den 30/11, då slutrapporten presenteras först den 4/12 och att OECD därefter behöver tid för slutlig layout och slutliga justeringar.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2025-10-07
Bilaga Syntesrapport Sverige final version
Bilaga Handlingsplan Sverige final version

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör